

Č. j.: MPSV-2026/131073

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – *jednotná sociální dávka*

Dotaz ze dne 18. 5. 2026

dne 18. 5. 2026 byla Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) doručena Vaše žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ve které v celkem v čtyřech otázkách požadujete informace týkající se jednotné sociální dávky.

Níže poskytujeme k Vaší žádosti informace ve formátu *otázka – odpověď*:

1) *Plné znění všech analýz, průzkumů a podkladů, na základě kterých byla následně modelována jednotná sociální dávka.*

(*například:*

- *dávka má reagovat na vysoké procento zneužívání – data?, zdroj?*
- *dávka má reagovat na to, že dříve sociální dávky čerpali i movití lidé, vlastníci více nemovitostí – kolik takových osob čerpalo sociální dávky? - data? Zdroj?*
- *systém dávek byl nastaven v setrvání na dávkách, nemotivoval lidi k práci – kolik bylo osob, které dlouhodobě nepracovaly a pobíraly sociální dávky? - data? Zdroj?*
- *lidé, nečerpající dávky, mají pocit nespravedlnosti, že se podporují lidé co nic nemají a o nic se nesnaží – kolik takových osob bylo? - data? Zdroj?*
- *nová dávka je podmíněna tím, že člověk bude posílat děti do školy – kolik domácností, které čerpaly původní dávky, tedy děti do školy neposílalo? - data? Zdroj?*
- *nová dávka je podmíněna tím, že člověk musí pracovat – kolik lidí, kteří čerpali původní dávky, záměrně nepracovalo? - data? Zdroj?*
- *nová dávka má motivovat lidi ke změně chování – aby se vymanili z chudoby, začali pracovat a posílat děti do školy – kdo to ověřil, že k tomu skutečně dojde? Data? Zdroj?*
- *a další.*

Příprava jednotné dávky státní sociální pomoci (tzv. superdávky) vycházela z dlouhodobého sledování fungování systému sociálních dávek a z analýzy jeho dopadů na různé typy domácností.

Relevantní podklady vycházely zejména z:

- interních analytických podkladů MPSV, vycházejících z administrativních dat (zejm. evidence Úřadu práce ČR),
- dlouhodobě publikovaných statistik (např. ČSÚ),
- dříve zpracovaných studií a analýz zaměřených na chudobu, příjmovou situaci domácností a fungování dávkových systémů,
- a odborných diskusí a expertních vstupů.

K Vámi uváděným dílčím tezím (např. zneužívání dávek, motivace k práci, vzdělávání dětí apod.) lze uvést, že nejde o jednotlivé izolované analýzy s jednoznačnými kvantifikacemi ve Vámi požadované podobě, ale o komplexní syntézu

poznatků z více zdrojů a dlouhodobých trendů, přičemž některé z těchto aspektů jsou obtížně kvantifikovatelné (např. subjektivní vnímání spravedlnosti systému). Konkrétní dílčí tvrzení proto nelze vždy přiřadit k jediné studii či datovému zdroji ve Vámi požadovaném detailu.

Hlavní analytická východiska a jejich interpretace jsou shrnuty ve veřejně dostupných legislativních materiálech:

- závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) a návrh zákona včetně důvodové zprávy: [Sněmovní tisk 799/0](#)

Tyto dokumenty představují hlavní formalizovaný souhrn použitých analytických východisek.

2) Které organizace dodaly analýzy a průzkumy (a jaké včetně plného znění), na základě kterých byla následně modelována jednotná sociální dávka?

Na přípravě reformy se nepodílela jediná externí organizace, která by poskytla ucelený soubor analýz.

Relevantní podklady vycházely zejména z:

- interních analýz MPSV,
- dat veřejných institucí (zejm. ČSÚ),
- dostupných výzkumů a studií různých výzkumných organizací a akademických pracovišť.

Externí studie (včetně např. výstupů výzkumných organizací typu PAQ Research) byly využívány jako doplněk a inspirační zdroj, nikoliv jako jediný či závazný podklad. MPSV neeviduje jeden ucelený seznam externích studií, které by splňoval parametry Vámi požadovaného přehledu „včetně plných znění“. Více naleznete v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA).

3) Jaká je role Lucie Malé ve vztahu k tvorbě jednotné sociální dávky, jaké je její pracovní zařazení v rámci MPSV, příp. jaký je externí smluvní vztah, a jaká je její kvalifikace k práci na jednotné sociální dávce.

Obecně lze uvést, že na přípravě reformy sociálních dávek se podílel širší tým pracovníků MPSV a externích expertů, a to v rámci standardních analytických a legislativních procesů.

V individuálním rozsahu lze sdělit, že informace o pracovním zařazení zaměstnanců MPSV jsou veřejně dostupné v organizační struktuře ministerstva (Mgr. Lucie Malá byla ve funkci zastupující ředitelky odboru nepojistných sociálních a rodinných dávek).

4) Kdy (cca měsíc, rok) začaly vznikat první návrhy změny systému sociálních dávek směrem k jednotné sociální dávce? Kdo tuto změnu inicioval?

Navrhované změny vycházely z Programového prohlášení vlády České republiky z roku 2022, které mj. stanoví, že bude odstraněn vznik tzv. „bodů zlomu“ v dávkových a daňových systémech s cílem omezit pasti chudoby a posílit motivaci osob k pracovní aktivitě. Současně vláda deklarovala záměr urychlit digitalizaci veřejné správy, zjednodušit administrativní procesy, umožnit širší využití online nástrojů a posílit důslednou kontrolní činnost.

Na tyto priority navazovaly koncepční úvahy o reformě systému sociálních dávek, směřující k jeho větší přehlednosti, efektivitě a integraci. Tyto úvahy se postupně formovaly:

- v rámci dlouhodobých odborných diskusí o funkčnosti a efektivitě systému sociální ochrany,
- na základě analytických podkladů identifikujících jeho složitost, roztříštěnost a administrativní náročnost,
- přičemž intenzivnější příprava konkrétního návrhu probíhala v několika posledních letech před předložením legislativního záměru.

Iniciativa ke změně systému je tak přímo odvozena od vládních priorit v oblasti sociální politiky a současně reflektuje poznatky z praxe i odborné analýzy, které poukazují na potřebu systémového zjednodušení, lepší provázanosti jednotlivých nástrojů podpory a posílení motivačních prvků směrem k pracovní aktivitě.

S pozdravem